

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/9363 din 15.06.2023

La nr. 11/792 din 12.06.2023

Ministerul Apărării

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 364/MA/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.06.16 11:12:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8805 din 15.06.2023

la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 364/MA/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Apărării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă și anunțurile privind inițierea elaborării deciziei și consultarea publică a proiectului, se regăsesc pe pagina web oficială a autorului, după cum urmează: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului->

legii-pentru-modificarea-anexei-la-legea-nr-6681995-pentru-aprobarea-listei-unitatilor-ale-caror-terenuri-destinate-agriculturii-raman-in-proprietatea-statului/10531

Autorul a prezentat *Sinteza* obiecțiilor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea *expertizei anticorupție*.

Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este reconstrucția unei tabere militare moderne conform standardelor militare occidentale.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului, nu promovează interese private ce contravin interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului* proiectului actului normativ (Ministerul Apărării în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Proprietății Publice);
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ (i)* în concordanță cu Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023, Planul de dezvoltare a capacităților militare 2020-2030 aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, Viziunea strategică a Ministrului apărării privind dezvoltarea Armatei Naționale pe termen mediu, pentru anii 2022-2025 și Conceptul privind renovarea și eficientizarea infrastructurii militare pentru anii 2023-2025 aprobat în cadrul Colegiului militar din data de 17 iunie 2022, Ministerul Apărării urmează să modernizeze și să dezvolte infrastructura militară; *ii)* au fost identificate 2 loturi de teren cu destinație agricolă: o porțiune de 7,6 ha din terenul cu numărul cadastral 5511104.065 și terenul cu suprafața de 18,6993 ha cu numărul cadastral 5511103.131 situate în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău, care pot fi utilizate pentru reconstrucția taberei militare moderne);
- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației*

naționale cu legislația Uniunii Europene (nu contravine legislației Uniunii Europene);

- principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi (i) Excluderea suprafețelor de 7,6 ha și 18,693 ha din anexa la Legea nr.668/1995; ii) Schimbarea destinației terenurilor din agricolă în terenuri destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale; iii) Transmiterea loturilor de teren din administrarea Agenția Proprietății Publice, gestiunea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Educației și Cercetării în administrarea Ministerului Apărării.)

- modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare (nu implică modificarea, elaborarea sau abrogarea unor acte normative).

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”. Potrivit notei informative a proiectului, implementarea prevederilor proiectului *nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.*

Coroborat cu concluziile analizei compartimentului I.5.1. al prezentului raport de expertiză anticorupție, se remarcă *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, nu conțin norme procedurale de reglementare a activității entităților publice/agenților publici.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este reconstrucția unei tabere militare moderne conform standardelor militare occidentale. În acest sens, autorul intervine cu propunerea privind *i)* excluderea suprafețelor de 7,6 ha și 18,693 ha din anexa la Legea nr.668/1995, *ii)* schimbarea destinației terenurilor din agricolă în terenuri destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale și *iii)* transmiterea loturilor de teren din administrarea Agenția Proprietății Publice, gestiunea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Educației și Cercetării în administrarea Ministerului Apărării.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Prevederile proiectului, nu promovează interese private ce contravin interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

15.06.2023

Digitally signed by Chistol Cristina
Date: 2023.06.15 15:13:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL , Inspector principal